

Avsnittet redovisar områden eller objekt i vilka en plötslig händelse (olycka) kan medföra negativ påverkan på miljön, människor och egendom.

Aktörer

Med anledning av skredet i Vagnhärad i maj 1997 har frågor om stabilitetsförhållandena i landets kommuner aktualiserats. Statens Räddningsverk (SRV) och Statens geotekniska institut (SGI) samarbetar för att förebygga ras och skred. Staten har gett Räddningsverket i uppdrag att stödja kommunerna med översiktlig kartering av stabilitetsförhållandena i bebyggda områden.

Kommunen har enligt plan- och bygglagen ansvaret för att bedöma att marken används på ett lämpligt sätt. I översiktsplanen bör ingå en översiktlig beskrivning av markförhållandena. Översiktsplanen är dock endast vägledande för efterföljande beslut. Detta innebär att kommunen tar ansvar för markens lämplighet först vid efterföljande beslut t.ex. detaljplanering eller bygglovprövning.

Räddningstjänsten svarar i först hand för den operativa verksamheten om en olycka inträffar.

Riskområden

Områden med ras-, skred- och översvänningsrisker.

Många olika orsaker kan ge upphov till skred och ras. Störst risk för skred och ras råder i jordslänter som innehåller jordlager med låg hållfasthet och i bergslänter med svagheter i berggrunden. SGI genomför på uppdrag av Räddningsverket kommunvis en förstudie över skredrisker inom bebyggda områden. Denna visar på ställen där det kan finnas partier med risk för skred, som bör undersökas närmare.

Följande områden inom Tibro tätort finns med i förstudien:

- Brokvarn – Kronkvarn
- Baggebo, industriområde
- Sprättebo, villaområde
- Smuleberg/ Tideberg

Översvänningsrisker i tätorten bedöms inte bli allvarliga. Kommunens VA-system är dimensionerat efter vattendomen för Årebergs kraftverk vilket betyder att om villkoren i vattendomen följs så klarar ledningssystemet beräknad högsta högvattenyta. En vattennivå över

högsta högvattenyta kan förorsaka källaröversvämningar i utsatta områden. Andra översvämningsskador är inte realistiska då Tidan i sin helhet rinner i mycket låglänta områden.

Områden där stora mängder farliga ämnen produceras, lagras eller på annat sätt hantearas.

Områdena utgörs främst av industriområden. Enskilda objekt finns också i övrigt inom samhället t ex lagringsplatser för gas och bensinstationer. Risker vid industri och anläggningar ska särskilt beaktas vid planering av ny bebyggelse.

Rekommenderade färdvägar för transport av farligt gods.

Länsstyrelsen har fattat beslut om vilka vägar som rekommenderats för farligt gods. I anslutning till de rekommenderade vägarna har också angivits rekommenderade uppställningsplatser för fordon. I Tibro finns en sådan uppställningsplats vid LBC.

Mål

Riskerna i samhället ska minimeras genom förebyggande arbete och planering.

Rekommendationer

- Nya bostäder bör placeras minst 250 meter från befintliga eller tillkommande industrier där stora mängder farliga ämnen produceras, lagras eller på annat sätt hanteras.
- Den kommunala riskanalysen visar befintliga riskkällor och ska utgöra underlag för planläggningen.
- Inom alla markområden med naturliga förutsättningar för skred bör markundersökningar genomföras innan större förändringar/ byggnationer tillåts.

Litteratur och källor

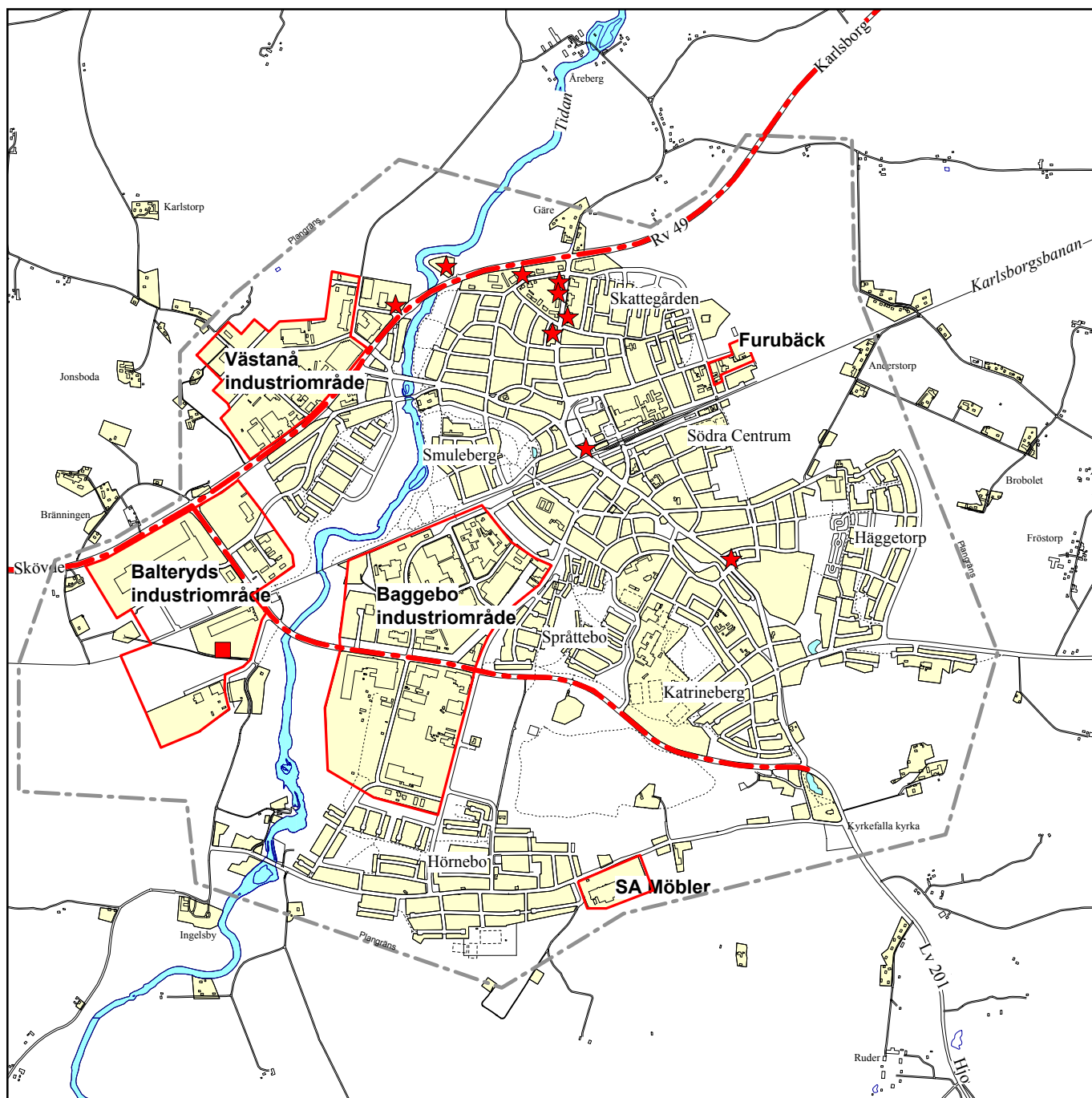
Risk för skred? Om kommunens beredskap, roller och ansvar. Mini Rapport 24. Svenska Kommunförbundet.

Länsstyrelsens redovisning av rekommenderade färdvägar för transporter av farligt gods.

Vägverkets underlagsmaterial för tillämpning av PBL och NRL. 4.3 Farligt gods.

Den kommunala riskanalysen och den kommunaltekniska riksanalysen.

Se även avs. 11 och avs. 17.1 Förstudie över skredrisker i den kommuntäckande planen.

- - - Rekommenderad väg för transport av farlig gods
- Rekommenderad parkeringsplats för fordon med farligt gods
- Industriområde
- ★ Enskilda objekt utanför industriområdena

Skala 1:30 000

Avsnittet redovisar verksamhetsområden eller enskilda objekt som negativt kan påverka miljön och människors hälsa.

Aktörer

Många aktiviteter kopplade till mänsklig verksamhet förorsakar i större eller mindre omfattning luftföroreningar, föroreningar i mark eller buller. Denna miljöpåverkan kan vara negativ.

Länsstyrelsen samt bygg- och miljönämnden har tillsyn enligt miljöbalken över vissa verksamheter. Myndigheterna ska kontrollera att miljöbalkens regler följs och kan därvid ställa krav på den som bedriver viss verksamhet.

Områden med särskilda miljöproblem

Verksamheter som bedriver miljöfarlig verksamhet är i huvudsak lokaliserade till särskilda industriområden. Därutöver finns enstaka industriobjekt. Se kartan.

De miljöproblem som är särskilt förknippade med industrin är utsläpp av organiska lösningsmedel till luft, föroreningar från eldning med fastbränsle i gamla pannanläggningar och buller. Utsläppen av organiska lösningsmedel var under 2000 ca 99 ton, vilket är en minskning med 81 % sedan 1985. Halterna i bostadsområdena i anslutning till Baggebo industriområde bör ha sänkts i motsvarande grad.

Bygg- och miljöförvaltningen får återkommande klagomål på buller från industrin. De områden som är mest påverkade av industriellt buller är belägna i anslutning till Baggebo industriområde. Kommunen har tillsammans med industrin utfört en bullerutredning för detta område. Buller från vägtrafik behandlas i avsnitt 9.3, trafikemissioner.

Tibro domineras av småhusbebyggelse. Uppvärmningen i villorna sker mestadels med el eller ved/oljepanna. Eldning med fast bränsle sker ofta i omoderna, icke miljögodkända pannor. Klagomål på sot och lukt är vanligt förekommande. I Skaraborgsenkäten 1997 uppger 11 % av tibroborna att de har besvär eller oroas av luftföroreningar i form av sot och/eller damm. Motsvarande siffra för lösningsmedel

är 8 %. Dessa svar är inte geografiskt knutna till delområden inom kommunen.

Markområden som misstänks vara förorenade är t ex bensinstationer, avfallstippar såsom industritipp vid Alberts industrier och Grönhultstippen samt område med krom från garveri i Armatrhantverks lokaler. Se kartan.

Vad gäller radon i mark utgörs tätorten av normalriskområde. En något högre risk har bedömts föreligga i Gäre. Inga bostäder finns där.

En kraftledning med spänningen 40 kV leds in från Balteryd utmed Fågelviksleden till Ställverksgatan. Se karta 10.1.

På kartan redovisas också gårdar med större djurenheter inom planområdet eller i anslutning till planområdet.

Rekommendationer

- Gamla deponier bör inte exploateras. Om så ändå måste ske ska marken saneras. Inom upplagets påverkansområde bör gälla förbud mot grävning, schaktning, dikning samt större grundvattenuttag i omgivningen.
- Rekommendationer i Boverkets "Bättre plats för arbete" vad gäller avstånd mellan industri och bostäder ska gälla.
- Ny bostadsbebyggelse kommer inte att beviljas i anslutning till befintliga större djurenheter. Ny bostadsbebyggelse bör inte förläggas närmre anläggningarna än 500 meter. Rekommendationen gäller inte bostäder för jordbrukets (gårdens) behov. Se även avsnitt 6.1 Areella näringar.

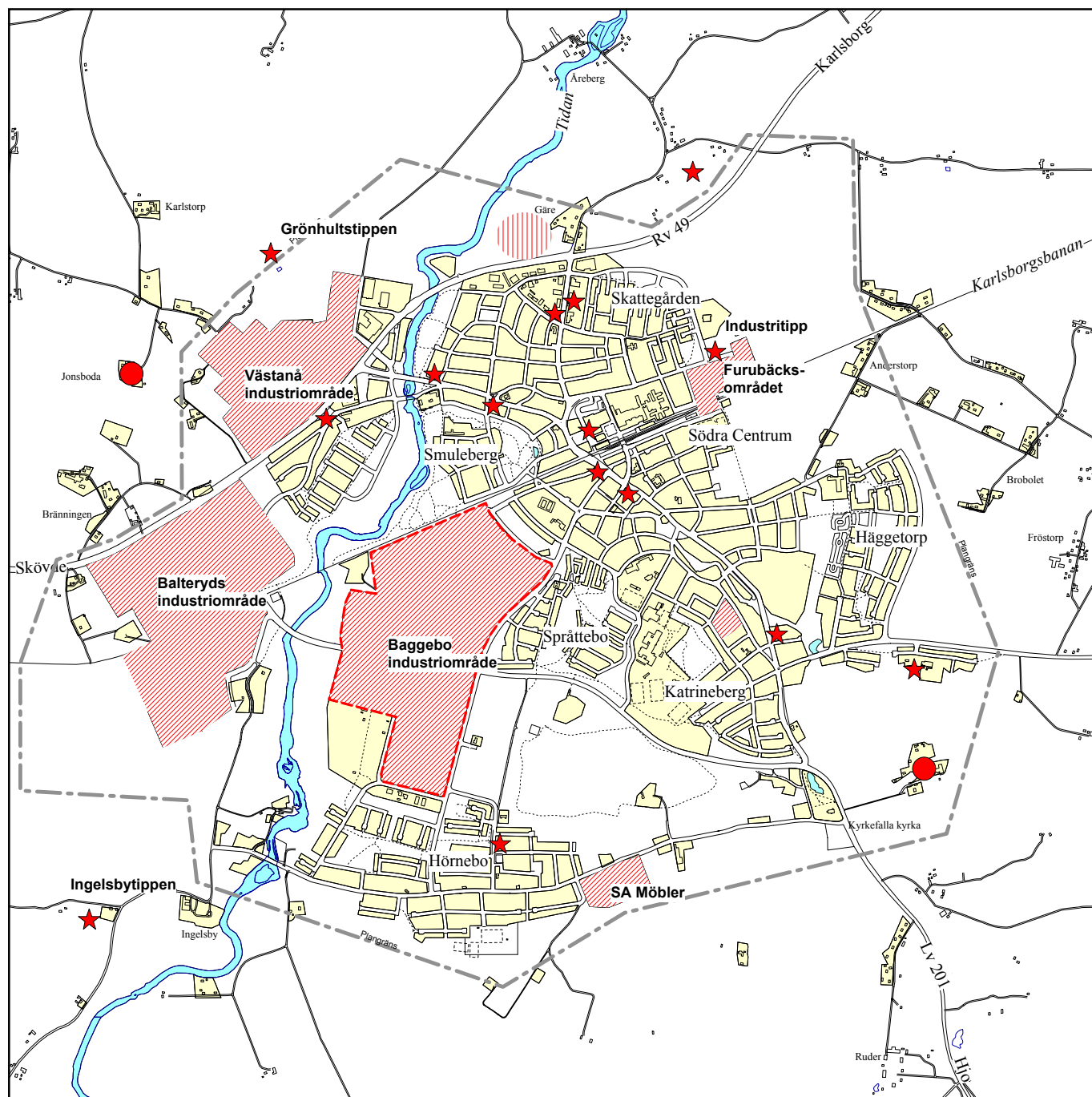
Litteratur och källor

Markradonöversikt för Tibro kommun, VIAK AB, 1989.

Avfallsplan för Skövde, Hjo, Tibro och Karlsborg inkl. inventering av gamla avfallsupplag.

Riskklassificering av gamla avfallsupplag. Förstudie 1995-03-03.

Baggebo industriområde i Tibro. Externbullerutredning 1999. Ingemansson.

- Område med eventuella miljöstörande anläggningar
- Särskilda krav på bullernivåer
- Eventuellt radonriskområde
- Eventuellt förorenade markområde
- Större djurenheter

Skala 1:30 000